

У НОВОМЕ САДУ У ПЕТАК 4 ФЕБРУАРА 1872.



ПОЗОРИШТЕ.



УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИЋА МЕСЕЧНО. —
ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

ШКОЛСКИ НАДЗОРНИК.

(Наставак.)

Петровић. Имаш право. Високоблагородни г. надзорник! (Чита.) „Ваш долазак у нашу малу средину побуђује велику радост у свима срцима“... Жено та где је мој пренапут, бео прслук, цилиндер, штан, бела марама.. Шта сте стали? (Ови иду по ствари.) (Петровић чита.) Ваш долазак у нашу малу средину побуђује велику радост у свима срцима...

Ката. (Носи капут и прслук.) Ево ти прслука и капута!

Петровић. (Даје се слачити а међу тим чита.) Ваш долазак у нашу малу средину побуђује велику радост у свима срцима... Шта ћеш ти, жено?

Ката. Та да ти обучем прслук...

Петровић. Да, да, имаш право... (Говори на памет.) Ваш долазак у нашу велику средину побуђује малу радост...

Ката Ал' шта си укочио руке? (Обуче му прслук.)

Петровић. Јесам ли готов? (Пође и говори на памет.) Ваш мали долазак у нашу велику радост...

Ката. Та чекај још капут да обучен. (Облачи му капут.)

Петровић. Зар још ниси готова... Ваш велики долазак у нашу малу средину.

Савета. Ево татице цилиндер...

Петровић. (Шчепа га и натацне на главу) Ваш радосни долазак у нашу малу средину...

Савета. Ево вам штан... Па немојте заборавити да кажете за Станка...

Петровић. Не ћу, не ћу!.. Високоблагородни господине!.. Ваш долазак...

Станко. Три године већ како бадава исчекујем штацију...

Петровић. Добро, добро!.. Наш долазак у вашу средину...

Станко. Не може да се жени!..

Петровић. Знам већ!.. Високоблагородни г. епископ...

Станко. Кажите му, да је крајње време...

Петровић. Добро, добро!.. Ваш велики долазак у наша мала радосна срца...

Станко. Кажите да нисам лупеж!..

Савета. Ни карташ!

Станко. Ни нијанац!

Савета. Ал' немојте заборавити!

Петровић. Не ћу, не ћу. — Само да говор научим... Високоблагородни господине!

ПРИЗОР VI.

Писар и прећашњи.

Писар. (С врата.) А-а-а ајдете.... Чече-чекају!...

Петровић. Чекају већ?!... А ја још не-
зnam свога говора... Шта ће рећи надзор-
ник... Еј, наопако, еј, наопако!...

Писар. Па-па-па се јопи и не звони!...

Петровић. Не звони?... Жено, звони на
сва ужета.. Ти Савета овде остани.. Хај-
демо Станко! (У поласку.) Ваш долазак у
нашу малу средину. (Оду сви осим Савете).

ПРИЗОР VII.

Савета (сама).

Савета. Боже мој како сам у страху! Бог зна какав је човек тај нови надзорник. Понда ако отац заборави све казати, или ако добро не ускаже... Понда је тек питање, хоће ли надзорник хтети!... Сва стрепим! Чини ми се, да од данашњег дана зависи судба моја. (Отиде на страну). Одоше! Једва се још виде!... Како се журе, а отац једнако чита говор... Хоће л' га научити?.. (Врати се са прозора). Тако сам немирна, не знам шта да почнем. (Види своје цвеће.) Ајде, да направим киту цвећа за Станка, он цвеће воли, па ако ништа друго, а оно нека му бар не фали цвеће. (Седне и прави бокор а при томе пева:)

Горо горо, висока си!
Драги, мили далеко си!
Далеко си за горама,
Вене љубав међу нама!

Горо, горо, висока си!
Драги, мили, далеко си!
Ја не могу сретна бити,
Тебе драгог задобити!

ПРИЗОР VIII.

Надзорник. Савета.

Надзорник (који је међутим ушао и прислушкивао — за себе.) Какав леп глас и — лепа девојка.

Савета. (По други пут пева:) Ја не могу сретна бити,
Тебе драгог задобити!

Надзорник. (За себе.) Разумем — заљубљени смо!

Савета. (Устане нагло.) Не могу више! (Опази надзорника и тргне се.) А — неки странац!

Надзорник. Добар дан, госпођице!

Савета. (Клања се.) Бог вам добротао, господине!

Надзорник. Ја сам двапут куцао, ал' ви ме нисте чули, па сам тако ушао без дозвољења!

Савета. Са свим сте добро учинили.

Надзорник. Ја тражим учитеља Петровића.

Савета. То је мој отац!

Надзорник. Тако? А! Има лепу кћер.

Савета. Молим!

Надзорник. Па где је он?

Савета. Он је баш овај час тако ређи отрчао, да дочека школског надзорника.

Надзорник. Тако!

Савета. Ако је по воли причекати? (Хоће да му да столицу).

Надзорник. Захваљујем — немам времена!

Савета. Путујете одмах даље?

Надзорник. Одмах.

Савета. А је ли баш нужно, да се са оцем разговарате? Можда би могла и ја...

Надзорник. Ви...? — Хм! Може бити!

Савета. Па молим с киме имам част?

Надзорник. (Мисли се.) Ја сам — учитељ из Срема, путујем својим сродницима, па сам уз пут хтео да видим овдашњу школу.

Савета. О, па то вам могу све ја показати, јер, знате, ја сам вам полак учитељ.

Надзорник. Е, да?

Савета. Ја, ако је отац болешљив, или ако оде кудгод, увек га заменјујем у школи.

Надзорник. Па боје ли се вас ћаци?

Савета. За што да се боје? Доста је кад ме радо имају.

Надзорник. Тако! Онда мора да слабо уче.

Савета. Ви се варате! Са лепим се даље дотера, него са батином.

Надзорник. Хм! Па имали много деце?

Савета. Сва што су у селу, свега 318.

Надзорник. Велики број! — А има ли отац помоћника?

Савета. Сад сам вам казала да има.

Надзорник. Кога то?

Савета. За бога — кога другог него мене.

Надзорник. А, да! — А колико има плате?

Савета. 120 фор. годишњих, четири месеција жита и две фунте сланине.

Надзорник. То није могуће!

(Наставиће се.)

Савета. Господине, ја то боље знам него ви!

Надзорник. (За себе.) То је врло мало.
(На глас.) Па како животари ваши отац?

Савета. Добро! Он је задовољан за сада, а после ће ваљда боље бити.

Надзорник. Када после?

(Наставиће се.)

Савета. Та за Бога, кад дође тај нови школски надзорник.

Надзорник. Тако? Па шта ће он радити?

Савета. Шта? А шта друго, него све оно што му у дужност спада.

Надзорник. А шта му спада у дужност?

Л И С Т И ЂАМ.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Цар Петар Велики као лађар“), шаљива игра у 2 радње, представљана је први пут 30. јануара. Покојни Милутин И. Стојановић, негдашњи професор у гимназији београдској, превео је с француског више позоришних комада, од којих се неки, и по избору и по језику, могу слободно упоредити са најбољим преводима у нашој књижевности. Цар Петар му је првенац, и носи на себи знаке почетничког рада. Садржај је позната епизода из живота једнога необичног и ретког човека, који је случајно могао да буде и извршилац својих великих замисљаја, а то је, да у балтијском приморју подигне својој отаџбини нову престоницу, створи убојну и трговачку руску флоту, даде руској трговини и радности нов полет, и да своје земљаке учини приступачније европској култури. Тога ради долази Петар никогнито сам главом у Холандију да мало изучи тесати лађе и да, што је главније, набави ваљане градиоце лађа. У то холандска власт прочује да јој неко мами мајсторе и ту онда свезнала, послу рада, глупо-мудра и пуну важности полиција сардамска игра смешну улогу. Вредно је споменути, да је ово дело писано у време француских симпатија према Русима, и да се, у оригиналу, први чин завршује весељем на свадби, а други одласком царевим на броду, са великим помпом. Дакле комад од ефекта. Наравно да је ово на нашим глумионицама морало изостати. Играло се добро, особито Петар и Флиман, Брани и Ружић, за тим сва три постланица: Зорић, Суботић и Лесковић, као и Марија, Л. Маринковићева. Начелник градски, Фан Бет, којега без претеривања приказиваше Рашић, испао би још боље, да га је још озбиљније схватио, јер је речена улога тим смешија што се достојанственије представља.

(„Да је мени лећи па умрети“), лакрија, поznата и загребачком позоришном зборнику под именом „Живи мртваци.“ Понеки и оваки комад добар је у репертоару, већ и ради тога да је свака стру-

ка заступљења, а особито уз месеје, у време забаве и смеха. А код овога имају строфе још занимљивих алузија на савремена питања. Сви су играли изврсно, а особито Кршић и Кршићка, Ружић и Ј. Поповићева.

Б.

КЊИЖЕВНОСТ.

(Нове књиге.) Изашао је Њемачко-српски рјечник, од пок. Вука Стеф. Каракића, Беч 1872, цена 3 форинта.

Штампају се Српске народне пјесме, књига I. Вукова зборника.

Књизи Потчињеност женскиња спуштена је цена од 10 на 6 гроша (60 новчића).

* (Књижнице за народ.) Бечко министарство за просвету и црквене послове издало је ових дана наредбу, да свака народна школа има своју школску библиотеку, из које ће читаоцима узимати поучне књиге.

СТАТИСТИКА.

* (Колико има адвоката у Немачкој.) По најновијим податцима у целој Немачкој (40 милијона становника) има 5057 адвоката, и тако од прилике на 18.000 душа долази по један адвокат. Од тог броја долази: на Пруску 2277 (на 10,500 становника један); на Саксонску 761 (на 3200 становника један); на Баварску 349 (на 1400 становника један); на сам Берлин (800.000 становника) 88; на Драхђане (156.000 становника) 162; на Липиску (91.000 становника) 157; на Хамбург (225.000 становника) 142; на Франкфурт на Мајни (80.000 становника) 100.

ПРОСВЕТА.

* (Државна штампарија у Београду.) Врсни фактор државне штампарије у Београду, Стеван Рачичевић, који је ту штампарију подигао тако, да она сад — по енглескоме сведочанству — чистије и лепше ради, него и једна у Цариграду и Атини, постao је управитељ исте штампарије.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ПРЕТИПЛАТА.

ПРЕДСТАВА 20.

БРОЈ 13.

У НОВОМЕ САДУ У ПЕТАК 4. ФЕБРУАРА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI:

НЕЛСКА КУЛА.

ХИСТОРИЈСКА ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД ГАЉАРДЕТА, ПРЕВЕО ЂОРЂЕ ЈЕРЕМИН.

ОСОБЕ:

| | |
|--|----------------|
| Јудевит X., краљ француски | Зорић. |
| Маргарита Бургундска, жена му | Драг. Ружићка. |
| Ангеран, пл. Марини, канцелар | Брани. |
| Пијерфон | Рашић. |
| Савоаси { племићи | Станчић. |
| Сир Раул } | Лукић. |
| Голтје Долнеј { браћа | Недељковић. |
| Филип Долнеј | Лесковић. |
| Биридан | Ружић. |
| Орсини, крчмар | Суботић. |
| Ландри, његов помоћник | Бунић. |
| Ришар | Хацић. |
| Симон { париски грађани и рукодеље | Соколовић. |
| Жан | Пешић. |
| Шарлота, маргаритина собарица | Л. Хацићева. |
| Жена с копреном преко лица | М. Савићева. |
| Први паж | Љ. Зорићева. |
| Други паж | Б. Хацићева. |

Више часника, стражара, народ и пажеви. Збива се у Паризу 1314.

Позоришни свирачки збор свираће при данашњој представи ове комаде: 1. У почетку увертиру у оперу „Цампа,“ од Херолда. 2. Између првога и другога чина „Мизерере“ из опере „Il Trovatore.“ 3. Између другога и трећега чина „Каватину“ из опере „I due Foscari.“

У недељу 6. фебруара ван претплате: „ДОБРИЛА И МИЛЕНКО.“ Драма у 5 чинова, с песмама, од М. Бана.

Поједини бројеви овога листа продају се обдан по 5. н. а. вр. и то: у трговини Пере Попадића, Паје Миросављевића, Стеве Ратковића и Јоце Филиповића, у срп. народној задружној штампарији, у позоришној писарници и у вече на каси.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.